

A Szegedi Tudományegyetem Matematika- és Számítástudományok Doktori Iskolájának működési szabályzata

Jelen szabályzat a doktori iskola létesítéséről és a doktori fokozatadásról szóló 33/2007. (III.7.) Korm. Rendelet, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, a MAB doktori iskolák létesítésének és működésének követelményei című 2007. május 1-jétől érvényes állásfoglalása, valamint a Szegedi Tudományegyetem Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatának egyes rendelkezéseit egészíti ki és alkalmazza.

1. A Doktori Iskola felépítése és vezető testülete

1.1. A Matematika- és Számítástudományok Doktori Iskola (a továbbiakban DI vagy Iskola) munkáját a Doktori Iskola Tanácsa (továbbiakban DIT vagy Tanács) koordinálja, irányítja.

1.2. A DIT elnöke a DI vezetője, aki a vezetői megbízást az Egyetemi Doktori Szabályzatban rögzített módon és időre kapja.

1.3. A Tanács további tagjait a DI törzstagjai választják a törzstagok és a témavezetők közül. A megbízás időtartama megegyezik az Egyetem és a Kar doktori testületeinek ilyen időtartamával, és többször is hosszabbítható.

1.4. A DI Szabályzatára a törzstagok tanácsa jogosult javaslatot tenni abszolút (azaz, a távollévőket is számításba vett) többség esetén. A képzési programok és vezetőik ügyében ezt a jogkört a törzstagok átadják a DIT-nak.

1.5. A DI vezetőjének egy vagy két helyettese lehet a DIT tagjai közül. A helyettest (vagy helyetteseket) az elnök javaslatára a DIT választja.

1.6. Üléseire a DIT az Iskola bármely törzstagját, témavezetőjét vagy oktatóját állandó vagy ideiglenes jelleggel meghívhatja tanácskozási joggal.

1.7. A DIT ülése akkor határozatképes, ha az alábbi három feltétel mindegyike teljesül:

- a tartósan (azaz legalább három hónapig) távollévőket leszámítva a Tanács tagjainak több mint a fele jelen van,
- jelen van az elnök vagy valamelyik helyettese,
- legalább négy fő van jelen.

1.8. Nem pontszámmal történő szavazások esetén határozatait a DIT a többségi határozathozatal szabályai szerint hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. (A fokozatszerzési eljárás során a DIT tagjai pontszámmal szavaznak, ld. később, a fokozatszerzési eljárás szabályainál.)

1.9. A DIT szavazásos döntéseit általában nyílt szavazással hozza. Titkos szavazást kell elrendelni minden olyan esetben, amikor a Tanács jelenlevő tagjai közül valaki ezt kéri. Személyi kérdésekben a Tanács mindig titkosan szavaz.

1.10. A DIT állandó szavazatszedő- és hitelesítő bizottságot (röviden: hitelesítő bizottságot) választ, és meghatározza annak működési rendjét.

1.11. Indokolt esetben az elnök kezdeményezésére a DIT ülés nélkül is hozhat döntést: elektronikus úton (e-mail) és/vagy urnás szavazással. Ez esetben a döntés pontosan akkor érvényes, ha az alábbi négy feltétel teljesül:

- a szavazásra jogosultaknak kevesebb, mint egy negyede tiltakozik az ülés mellőzése miatt;
- legalább négy fő szavaz;
- a tartósan távol levőket leszámítva a szavazásra jogosultaknak több mint 50 %-a részt vesz a szavazásban;
- a hitelesítő bizottság a döntést hitelesíti.

1.12. A DIT ülésein szereplő napirendi pontokat, továbbá a döntést igénylő napirendi pontokhoz szükséges előkészítő anyagokat a tagok számára hozzáférhetővé kell tenni, terjedelemtől függően 1–3 munkanappal az ülés előtt, elsősorban elektronikusan. Az ülések időpontját napirenddel együtt legalább 3 munkanappal az ülés előtt a tagokkal közölni kell

1.13. A DIT ülését a DI vezetője hívja össze, félévente legalább egyszer. Az ülést kötelező mielőbb összehívni, ha azt a DIT tagjai közül egyazon ügyben legalább hárman kéri.

2. A Doktori Iskola Tanácsának feladatai és jogköre

A DIT felelős az Iskolát érintő **minden** olyan ügyben, amelyet az SZTE doktori szabályzata a hatáskörébe utal. Ezen belül különös tekintettel, illetve továbbá:

2.1. Dönt az alábbi ügyekben, amelyekben a döntési jogkört nem adhatja tovább:

- a DI bevételeivel való gazdálkodás a Matematikai Tanszékcsoport vezetésével egyetértésben;
- a doktori képzés állandó jelleggel vagy egy adott *képzési beszámoltatási időszakra* (hagyományos nevén: *tanulmányi félév*re) meghirdetett tárgyainak meghatározása;
- A doktori képzésre jelentkezők rangsorolása.

2.2. Dönt az alábbi ügyekben, amelyek során a döntést az illetékes képzési program vezetőjének átengedheti:

- a témavezetők személyének, a doktorandusz hallgatók számára kiírt témáknak engedélyezése;
- szervezett képzésben részt vevő doktoranduszok beszámoltatási időszakra vonatkozó beszámolójának elfogadása;
- tanulmányi utak engedélyezése;
- a hallgatók kredittel értékelt oktatási feladatainak kérdésében.

2.3. Javaslatot tesz a DI-t érintő alábbi ügyekben:

- képzési programok létrehozása, megszüntetése, megváltoztatása;
- képzési programok vezetőinek személye;
- fokozatszerzési eljárások indítása;
- eljárás nyilvános részének elindítása;
- a doktori szigorlati tárgyak összeállítása;
- a doktori szigorlati bizottságok és a nyilvános védések bírálóbizottsága tagjai kijelölése;
- engedélyezés tanulmányok halasztására;
- doktori fokozat odaítélése;
- a felvételiztető bizottság tagjai kijelölése;
- új tőzstagok választása; és
- a Kar által az Iskolának ítélt felvételi keretszám betöltése.

3. A DI képzési programjai és azok vezetői

A DI elsősorban az alábbi képzési programokhoz tartozó kurzusokat kínálja hallgatóinak.

- Algebra képzési program, vezetője Dr. Zádori László egyetemi docens, PhD;

- Analízis képzési program, vezetője Dr. Móricz Ferenc egyetemi tanár, akadémiai doktor;
- Dinamikus rendszerek képzési program, vezetője Dr. Hatvani László egyetemi tanár, akadémikus;
- Sztochasztika képzési program, vezetője Dr. Krámlí András egyetemi tanár, akadémiai doktor;
- Geometria, kombinatorika és elméleti számítástudomány képzési program, vezetője Dr. Hajnal Péter egyetemi docens, kandidátus.

Kutatási témaként – kivételesen – olyan is meghirdethető, amelyik nem sorolható a fenti képzési programok egyikéhez sem. A fenti képzési programok tartalmaznak didaktikai kurzusokat és kutatási témákat is.

- A didaktikai képzésért és kutatásért felelős koordinátor: Dr. Kosztolányi József, egyetemi docens

4. A DI adminisztrációja

4.1. A DI adminisztrációs ügyeit az Elnök irányításával és részvételével a helyettesei és a Bolyai Intézet Irodájából erre kijelölt személy, a továbbiakban Adminisztrátor, intézik.

4.2. Az adminisztráció szerves része a DI honlapjának folyamatos működtetése. A honlap részben nyilvános, részben pedig titkos, úgynevezett belső honlap. A belső honlap csak a DIT, a DI törzstagjai és az Adminisztrátor számára olvasható.

4.3. A DIT üléseiről és döntéseiről emlékeztető készül. Minden egyes emlékeztetőt elektronikusan a belső honlapon kell elhelyezni. Az emlékeztetőt az elnök és a hitelesítő bizottság együttesen hitelesíti, és az Adminisztrátor tárolja.

5. A fokozatszerzési eljárás szabályai

Az SZTE Doktori Képzés és a Doktori Fokozatszerzés szabályzatában leírtak az irányadók. Emellett, illetve ezen belül, az alábbiak:

5.1. A PhD fokozatot mind a szervezett képzésben részt vevők, mind az egyéni felkészülők a doktori eljárás keretében szerezhetik meg. A doktori eljárás a doktori szigorlat letételéből és a doktori disszertáció sikeres megvédéséből áll. A szigorlat egy főtárgyból és két melléktárgyból áll.

5.2. A doktori eljárás indításához az SZTE Doktori Intézeténél kell jelentkezni. A kérelmet regisztrálás után a Doktori Intézet az illetékes kar Dékáni Hivatalának küldi, akik továbbítják a DI-nak. A kérelmet a DI javaslatára a Kari Doktori Tanács bírálja el; kedvező elbírálás esetén a kérelmező doktorjelöltté válik (legfeljebb két év időtartamra).

5.3. Didaktikai témát választó hallgató esetén a doktori szigorlat főtárgya és egyik melléktárgya kötelezően nem didaktikai tárgy. A másik melléktárgy választható a didaktikai és a nem didaktikai tárgyak közül. A melléktárgyak alóli mentességet didaktikai téma esetén is az alábbi pont szabályozza.

5.4. Ha a doktorjelölt a DI szervezett képzésében valamennyi kötelező és kötelezően választott elméleti kurzusát eredményesen teljesítette, akkor nem kell a szigorlaton a két melléktárgyból vizsgáznia. Ez a kedvezmény csak a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése után három éven belül letett szigorlat esetén érvényesíthető.

5.5. Matematikai didaktikai kutatások eredményeiként, értekezések gyanánt (illetve ezek alapjaként) az alábbi típusú munkák fogadhatók el:

- didaktikai módszerekkel, azok alkalmazásával, illetve kiértékelésével foglalkozó klasszikus stílusú értekezés;
- tankönyv, tankönyvsorozat, új tantárgyak dokumentációja, tudományos szintű ismertetéssel és értékeléssel;
- oktatást, alkalmazást segítő eszközkészlet, szoftver, programcsomag, didaktikai „termék” tudományos szintű ismertetéssel, értékeléssel és tudományos szintű illusztrációkkal.

5.6. Nevezzünk egy dolgozatot MR-dolgozatnak, ha olyan helyen van közlésre elfogadva vagy jelent meg, amelyet a Mathematical Reviews, a Zentralblatt für Mathematik és a Science Citation Index közül legalább az egyik cikkenként referál. Hasonlóan, a Computer Reviews által cikkenként referált helyen megjelent vagy közlésre elfogadott dolgozatot nevezzük CR-dolgozatnak, a Zentralblatt für Didaktik der Mathematik által cikkenként referált kiadványban megjelent vagy közlésre elfogadott publikációt pedig ZDM-dolgozatnak.

A doktori értekezés benyújtásának szükséges formai feltétele, hogy egyrészt a jelöltnek legyen világnyelven írt, megjelent vagy elfogadott MR-, CR- vagy ZDM-dolgozata (2013. január 1. után indított fokozatszerzési eljárások esetén), másrészt az alábbi három feltétel közül legalább az egyik teljesüljön:

- 5.6.1.** A jelöltnek van három MR-dolgozata, amelyek közül legalább kettő folyóiratbeli, és a három dolgozat közül legalább kettő az értekezés részét képezi. Kivételes esetben a jelölt egyik MR-dolgozatát a Doktori Iskola Tanácsa folyóiratbelivel egyenértékűnek fogadhatja el, ha magas nemzetközi elismertségű kiadványban jelenik meg.
- 5.6.2.** A jelöltnek van egy folyóiratbeli CR-dolgozata, amely az értekezés részét képezi. Van további kettő MR-dolgozata is; e kettő között van olyan, amelyik az értekezés részét képezi, és van folyóiratbeli is.
- 5.6.3.** Didaktikai téma esetén a jelöltnek van három megjelent vagy közlésre elfogadott dolgozata. Mindhárom lektorált, és ezek mindegyike MR-dolgozat vagy ZDM-dolgozat, vagy hazai vagy nemzetközi kiadású színvonalas monográfia, vagy tankönyv vagy annak fejezetei. Továbbá a három dolgozat közül legalább kettő folyóiratbeli és legalább kettő az értekezés részét képezi.

5.7. A jelölt az értekezés benyújtásával egyidőben köteles értekezését téziszűzettel együtt a DI vezetőjének (távolléte esetén a helyettesének) elektronikusan is benyújtani az előírt formában. (Jelenleg a pdf formátum az előírás; szükség esetén az ilyen formára konvertálásban az DI segítséget nyújt.) Ezzel az elektronikus benyújtással a jelölt automatikusan hozzájárul ahhoz, hogy az értekezése és a téziszűzet a DI honlapján a nyilvános vita kitűzésének időpontjától a fokozatszerzési eljárás végéig nyilvánosan elérhető legyen. **(Értelmező megjegyzés: az [SZTE Doktori Szabályzat](#) megújult 51., 52. pontjaiban foglaltakat is teljesíteni kell.)**

5.8. A benyújtott értekezéssel a DIT csak akkor foglalkozik, ha az a DI belső honlapján már legalább egy hete elérhető. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezést a DI nyilvános honlapján is elérhetővé kell tenni.

5.9. A törvényben előírt két idegen nyelv közül az egyik szükségképpen az angol, a másik lehetőleg a francia, német, orosz nyelvek valamelyike. Az itt fel nem sorolt nyelvek esetén – a kérdéses nyelv hasznosságát mérlegelve a jelölt matematikai munkásságában – a DIT egyedileg dönt. Ha a másik nyelv nem az itt felsoroltak egyike, akkor angol nyelvből középfokú C típusú nyelvvizsga szükséges.

5.10. Fokozatszerzési eljárásra irányuló kérelem esetén a DI vezetője felkér egy referenst, lehetőleg a DIT tagjai közül, aki ismerteti a pályázatot és javaslatot tesz az eljárás elindítására. A DIT 0-5 pontos skála használatával titkosan szavaz. A lehetséges elérhető

összpontszámnak legalább a 60 %-a szükséges az eljárás elindításához. A referens indítványa alapján alakítja ki saját javaslatát a DIT a szigorlati tárgyakra és a szigorlati bizottságra vonatkozóan.

5.11. Benyújtott értekezés esetén is egy, az előbbieket szerint felkért referens vizsgálja meg, hogy az értekezés teljesíti-e az előírt formai és publikációs követelményeket. Ennek figyelembe vételével alakítja ki véleményét a DIT az eljárás nyilvános részének lefolytathatóságáról, továbbá – szintén a referens javaslatát megfontolva – a bíráló bizottság összetételéről.

5.12. Az értekezés nyilvános vitája eredményének ismeretében a DIT 0-5 pontos skála használatával titkosan szavaz arról, hogy javasolja-e a fokozat odaítélését. A lehetséges pontszámok legalább 60 %-a szükséges a támogató javaslatához.

6. A szervezett képzésben résztvevő doktoranduszok tanulmányai

6.1. A DI nyilvános honlapján hirdeti meg a felvételi tematikákat. A felvételi bizottság véleményére valamint a jelentkezők korábbi eredményeire támaszkodva alakítja ki a DIT a felvételizők rangsorát.

6.2. A doktorandusz hallgató tanulmányait és tudományos munkáját a témavezetője felügyeli, illetve az első évben, ha még nincs témavezető, akkor egy, a DI oktatói közül kijelölt mentor. A témavezetőt, illetve a mentort a DIT hagyja jóvá, illetve jelöli ki.

6.3. A doktoranduszok tanulmányaikat a DIT által kialakított és rendszeresen felülvizsgált kreditrendszernek (ld. 1. Melléklet) megfelelően folytatják.

6.4. A doktorandusz hallgató köteles minden beszámoltatási időszak hivatalos lezárása előtt az elvégzett munkáról beszámolót készíteni, és azt a témavezetőjén keresztül a DI vezetőjének elektronikusan (rtf, htm vagy pdf), az Adminisztrátornak pedig aláírva benyújtani. A beszámoló űrlapját a 2. sz. melléklet tartalmazza.

7. Hatályba lépés

A jelen szabályzatot a DI Törzstagjainak Tanácsa 10 igen, 0 nem, 0 tartózkodás arányban egyhangúlag jóváhagyta 2009. február 2-án. Hatályba lép a Kari Doktori Tanács határozata alapján 2009. február 25-én.

Az 5.6 pont azon kiegészítését, hogy „a jelöltnek legyen világnyelven írt, megjelent vagy elfogadott MR-, CR- vagy ZDM-dolgozata (2013. január 1. után indított fokozatszerzési eljárások esetén)”, a Kari Doktori Tanács 2012. december 5-i ülésén hagyta jóvá.

1. sz. Melléklet: Kredittáblázat

(A *-gal jelölt krediteket az Iskola vezetője, a kurzusokat az oktató, a többi a témavezető, illetve mentor igazolja.)

KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ MODULOK:

1. Kutatás (A római számmal nem jelölt tételek többször is felvehetők. A *-gal jelölteket az Iskola vezetője, a többi a témavezető / mentor igazolja.)

	Kód	Kredit
Szakirodalom feldolgozása I.-VI.	MDPT001	10
Kutatási terv készítése I.-III.	MDPT002	5
Tanulmány készítése I.-III.	MDPT003	10
Kutatási beszámoló készítése I.-II.	MDPT009	5 *
Részvétel kutatószemináriumon (heti 2 óra)	MDPT011	3
Előadás kutatószemináriumon	MDPT012	3
Előadás magyar nyelvű konferencián	MDPT013	
Előadás nemzetközi (idegen nyelvű) konferencián	MDPT014	5
Elfogadott tudományos publikáció, amely nem számítható be az értekezés benyújtásának követelményeinél.	MDPT018	10
Elfogadott tud. publikáció nemzetközi kiadványban, amely beszámítható az ért. benyújtásakor	MDPT019	30 *

2. Kurzusok: az aktuális beszámoltatási időszak elején (állandóan vagy eseti alkalommal) meghirdetett kurzusok. A kurzusok három kategóriába vannak sorolva: az iskola általános kurzusai, az egyes képzési programok alapkursusai, valamint az egyes képzési programok speciális kurzusai. Emellett egyes kurzusok didaktikai kurzusoknak minősülnek.

Minden kurzus (óraszámától függetlenül) 5 kredit

SZABADON VÁLASZTHATÓ MODULOK:

3. Oktatás: Kredit
Gyakorlat tartása egy tanulmányi féléven át, heti n órában, $1 \leq n \leq 4$ $2n$ *

AZ ABSZOLUTÓRIUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI:

- A hallgató a hat beszámoltatási időszak során összesen legalább 180 kreditet szerezzen oly módon, hogy

- legalább 100 kreditet a Kutatás modulból;
- legalább 40 kreditet kurzusokból;
- legfeljebb 40-et az Oktatás modulból;
- az Kurzusok modulon belül legalább 15-öt az Általános és Alapkursusokból;
- egyéni mérlegelés alapján a DIT előírhat 5 vagy 10 kreditet konkrét Általános kurzusokból;

- Didaktikai témát választó hallgató esetén további feltétel, hogy szerezzen legalább

- 10 kreditet általános matematikai (nem didaktikai) kurzusokból,
- 5 kreditet matematikai alapkursusból és 5 kreditet didaktikai alapkursusból,
- 20 kreditet speciális kurzusokból, amelyből legalább 10 kredit nem didaktikai kurzus.

A kreditek gyűjtésének sebességére nincs külön előírás, de az Egyetemi Szabályzat szerint ösztöndíjasként a második és a további beszámoltatási időszakokra csak az iratkozhat be, aki a megelőző beszámoltatási időszakokban összesen rendre legalább 20, 45, 75, 110, 150 kreditet gyűjtött.

2. sz. Melléklet: Hallgatói beszámoló űrlapja

(Aláírva, továbbá rtf vagy htm formában nyújtandó be kitöltve, a fenti sor és az apróbetűs részek törlése után)

PhD hallgató beszámolója

20__ év, őszi/tavaszi beszámoltatási időszak

Név: Hányadik beszámoltatási időszak (1-6):

Témavezető: Képzési program:

A beszámoltatási időszak során szerzett kreditek részletezése (kurzus neve és kódja, oktatás esetén is!, cikk címe és koordinátái, tudományos előadás helye/ideje/címe, stb.):

A beszámoltatási időszak során szerzett összes kredit:

Az eddigi képzés során szerzett eddigi összes kredit:

Az eddigi összes tudományos tevékenység és az azokra kapott kredit részletezése (cikkek koordinátákkal [milyen stádiumban, hova benyújtva, megjelenés], előadások koordinátákkal, eddigi kutatási beszámolók [darabonként legfeljebb két sorban a téma meghatározásával], egyéb [pl. feldolgozott könyvek]; a kredit nélküli jelentősebbeket is fel kell sorolni):

Az elért eredmények tömör, absztrakt-szerű ismertetése:

Eddigi tanulmányutak (mindegyiknél: hely, mettől meddig, célja [pl. konferencia megnevezése]):

Nyelvismeret, nyelvi tanulmányok (eddigi nyelvvizsgák, folyó nyelvkurzusok, stb.):

Szeged, ... a hallgató aláírása

A témavezető megjegyzései a megadott adatokkal kapcsolatban: